

Mottagare:

Socialdepartementet
Enheten för hälsa och civilsamhälle
s.remissvar@regeringskansliet.se
(s.hc@regeringskansliet.se)

Socialdepartementets Dnr: S2025/01618

Remissvar ifrån SLAN angående Dnr S2025/01618:

Förslag om avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol

Sveriges Landsråd för Alkohol- och Narkotikafrågor (SLAN) har av regeringen inbjudits att yttra sig över rubricerat förslag och lämnar följande synpunkter och kommentarer:

Allmänna synpunkter och kommentarer

Sveriges Landsråd för Alkohol- och Narkotikafrågor (SLAN) är positiva till förenklingar generellt som kan underlätta, men väljer att avslå förslaget i utredningen *Avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol*. Förslaget innebär att 8 kap. 15 § alkohollagen upphävs och att kravet på eget kök i anslutning till serveringslokalen samt krav på lagad mat eller på annat sätt tillredd mat tas bort, både för stadigvarande och tillfälliga serveringstillstånd. SLAN anser att detta är olämpligt av ett flertal olika skäl och anledningar.

- Folkhälsofunktionen med att ha ett mat- och kökskrav har nyligen utretts av statlig utredare i *En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas (SOU 2024:23)*, där slutsatsen var att kraven skall behållas av folkhälsoskäl, då kraven bidrar till att minska berusningsdrickande, ordning och alkoholkonsumtion. SLAN anser att förenklingsutredningen helt bortser ifrån detta och har ett annat fokus.
- Förenklingsrådet har ett näringspolitiskt förenklingsuppdrag med ett helt annat fokus och saknar helt folkhälsoperspektivet.
- Ett slopat matkrav kan bidra till att fler verksamheter renodlas till barer, som kommer bidra till en ökad berusning, oordning och alkoholrelaterade problem och skador. Något som går i rakt motsatt riktning mot vad som är syftet i alkohollagen.

Alkohollagen som skyddslagstiftning

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som innebär att enskilda ekonomiska intressen inte ska ges företräde framför behovet av att skydda människor från alkoholens skadeverkningar.

Förenklingsrådet fokus är enbart att förenkla för företag utan att beakta och ta hänsyn till folkhälsopolitiska och alkoholpolitiska aspekterna.

I utredningen *En trygg uppväxt (SOU 2024:23)* lades flera olika förslag som syftade till att skydda barn i större utsträckning. Utredningen föreslog mindre justeringsförslag i alkohollagen och förtydligande kring just matserveringskravet.

Flera olika folkhälsoaktörer såsom Cancerfonden, STAD, SAD, IOGT-NTO och SLAN ställde sig bakom kravet att kökskravet skulle kvarstå.

Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor, S.L.A.N., Kasernvägen 6, 504 31 Borås
Håkan Eriksson, generalsekreterare 070-710 66 70, hakan@slan.se, www.slan.se

SLANs Remissvar över Förslag om avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol

Dnr remiss S2025/01618

Folkhälsomyndigheten ställer sig bakom kopplingen mellan mat och alkoholservering, hänvisar till i en egen kunskapsöversikt att konsumtion av mat minskar berusningsgrad och akuta alkoholskador.

Detta är något som framkommit vid Förenklingsrådet egna genomgång, där det samtidigt konstateras att näringslivsorganisationerna m.fl vill gå betydligt längre och avskaffa eller kraftigt luckra upp kravet. Förenklingsrådets förslag innebär att man går helt på den linje som näringslivsorganisationerna och branschen förordar och helt bortser ifrån folkhälsoaktörernas justeringar.

Detta innebär i praktiken att man vill bidra till en ökning av alkoholkonsumtionen och dess skadeverkningar i samhället.

Förenklingsrådets uppdrag är uttryckligen inriktat på att minska företagens kostnader för regelefterlevnad och stärka konkurrenskraften, med fokus på regelförenkling.

Detta innebär att utgångspunkterna är näringspolitiskt, inte folkhälsoinriktat. I utredningen saknas helt och hållet det folkhälsopolitiska perspektivet.

Alkohollagen är till för att skydda samhället och människor från alkoholens skadeverkningar och är en viktig utgångspunkt i all alkoholpolitik. Utredningen i sin helhet har valt att helt bortse ifrån detta och enbart förslå hur man kan förenkla och underlätta för aktörer inom alkoholbranschen.

SLAN saknar utvärderingen av helhetsperspektivet i utredningen, fokus är fullt ut på särintressen.

Avslutningsvis

- Avvisa förslaget att upphäva 8 kap 15 § alkohollagen och ta bort kravet på matservering och eget kök
- Utgå ifrån slutsatserna i *En trygg uppväxt* vid den fortsatta bredningen
- Säkerställa att framtida förändringar av alkohollagen beaktar och primärt utgår från det folkhälsopolitiska perspektivet.

Sveriges Landsråd för Alkohol- och Narkotikafrågor (SLAN) är en paraplyorganisation som samlar 25 organisationer samt 14 regionala länsnykterhetsförbund som står bakom en restriktiv och solidarisk alkohol- och narkotikapolitik. Flera organisationer inom SLAN är utförare av förebyggande och främjande insatser inom området men också inom beroendevården. Organisationerna inom SLAN representerar sammantaget en mångfald av verksamheter och idéer.

Håkan Eriksson,
Generalsekreterare SLAN